

Από Παναγίας άρχεσθαι

/ [Ορθόδοξη πίστη](#)

Νικολάου, Μητροπολίτου Μεσογαίας

Το Άγιον Όρος είναι γνωστό ως το «περιβόλι της Παναγίας». Ως ο κατ' εξοχήν τόπος που τιμάται, που εμφανίζεται, που ενεργεί και αναπαύεται το πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου, ως «ο νοητός της Θεοτόκου και ωραίος Παράδεισος». Σύμφωνα με την παράδοση, το Άγιον Όρος δόθηκε ως κλήρος στην Παναγία από τον ίδιο τον Κύριο: «Έστω ο τόπος ούτος κλήρος σος και περιβόλαιον σον και Παράδεισος, έτι δε λιμήν σωτήριος των θελόντων σωθήναι»..

Ενώ η πρώτη Εύα έπεσε στον αρχέγονο παράδεισο, η δεύτερη Εύα, ως Μητέρα του δεύτερου Αδάμ, ξεδιπλώνει, τη χάρη των ονομάτων της μέσα στο νέο παράδεισο του Αγίου Όρους. Η Κυρία των αγγέλων εμφανίζεται ως Κυρία του αγγελικού τάγματος των μοναχών. Η Κεχαριτωμένη φανερώνει τις χάριτες που απορρέουν από τη χάρη της, μέσα από εικόνες, προσκυνήματα, ευλογημένες αθωνικές γωνιές, γεγονότα της ζωής, προσδοκώμενες ανταποκρίσεις σε αιτήματα, ανέλπιστες απαντήσεις σε δοξολογικά ξεσπάσματα, εμφανίσεις σε εξαγιασμένους ασκητές, μέσα στη κατάνυξη του κελιού ή στην λαμπρότητα του ναού. Παντού και πάντοτε,

σε κάθε τόπο και σε κάθε σημείο, ελλοχεύει μια ανεπανάληπτη αφορμή, μια μοναδική ευκαιρία να ζήσει κανείς το αγκάλιασμα της Θεοτόκου.

Δεν υπάρχει ίσως αγιορείτης μοναχός που να μη ζει την Παναγία ως Παναγία του, ως κύρια και πρώτη προσφυγή του, ως αμετάθετο ελπίδα, ασφάλεια και προστασία του, ως πρέσβειρα και μητέρα του, ως πλησίον και μόνιμο σύντροφο του, ως εναγκαλιστή των πληγών και ανάδοχο των δοκιμασιών του.

Κάθε ψάλτης από το «Άξιον έστι» θα αρχίσει τα μαθήματά του και με αυτό θα αποδώσει την καλύτερη τέχνη του. Κάθε αγιογράφος ή ξυλο-γλύπτης, τα πρώτα και καλύτερα έργα που θα φιλοτεχνήσει θα απεικονίζουν το θεομητορικό πρόσωπο. Κάθε ησυχαστής σε αυτή θα καταθέσει τη θερμότερη προσευχή του. Κάθε μοναστήρι μια δική της εικόνα θα περιβάλλει με το απαύγασμα της ευλάβειας του.

Γεγονότα ιστορικά, ανάγκες καθημερινές, ζωντανά θαύματα, περιστατικά και συγκυρίες, ιδιώματα θεομητορικά αποτυπώνονται σε κάθε εικόνα που κοσμεί με την καλλιτεχνική ομορφιά της και παρηγορεί με την παρουσία της κάθε μονή του Αγίου Ορους. Έτσι, εκτός από την Παναγία του «Άξιον έστι» στο Πρωτάτο ή την Πορταίτισσα στη Μονή Ιβήρων, έχουμε την Παναγία του Ακάθιστου στη Μονή Διονυσίου, τη Μυροβλύτισσα στη Μονή Αγίου Παύλου, την Τριχερούσα στο Χιλανδάρι, τη Γοργοϋπήκοο στη Δοχειαρίου, την Οδηγήτρια στην Ξενοφώντος, την Παραμυθία στο Βατοπαίδι, τη Γλυκοφιλούσα στη Φιλόθεου και πλήθος άλλων.

Επίσης, όπως ο προφήτης Ηλίας άφησε τη μηλωτή του στον Ελισαίο, κατά ανάλογο τρόπο η αγία Ζώνη της Θεοτόκου που ευλαβώς διαφυλάσσεται στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου, αποτελεί βαρύτιμη κληρονομιά, ανεκτίμητη ευλογία και μοναδικό θησαυρό που καταξιώνει το Άγιον Όρος ως περιβόλι και τόπο της.

«Χαίρε, άγιον όρος και θεοβάδιστον» ψάλλει ο υμνωδός, ταυτίζοντας ποιητικά τη Παναγία με το θεοβάδιστο και άγιο Όρος. Η Παναγία δεν βρίσκεται στο Άγιον Όρος! η Παναγία είναι το πραγματικό άγιον όρος.

Όλο το κενό της γυναικείας παρουσίας το καλύπτει η Θεομητορική παρουσία. Γι' αυτό και έργα μοναδικής αξίας και θεολογικής και πνευματικής βαρύτητας που είδαν το φως ως καρποί μεγάλων αγιορειτών αγίων αναφέρονται στο δικό της πρόσωπο. Έτσι οι περίφημες ομιλίες του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά στα Είσόδια της Θεοτόκου, ο κανόνας του αγίου Νικόδημου στην Παναγία τη Γοργοϋπήκοο, το Θεοτοκάριον και όλες οι αναφορές του στο πρόσωπό της ξεχειλίζουν από θεολογικό βάθος και γλυκύτητα αγάπης και θείων αισθημάτων.

Αλλά και οι σύγχρονοι άγιοι πατέρες, γνωστοί και άγνωστοι, επώνυμοι και μη, μέσα από την Παναγία περνούν και διατυπώνουν τον καλύτερο κόσμο τους και τις ποιοτικότερες εκφράσεις της πίστης τους. Ο αείμνηστος ιερομόναχος Αθανάσιος Ιβηρίτης, γράφοντας στον οσιολογιώτατο μοναχό Θεόκλητο Διονυσιάτη, αναφέρει: «Από Παναγίας άρχεσθαι· Πρόσεξε την σκέψιν ταύτην, που μου επήλθεν εν στιγμή αναγνώσεως του Θεοτοκαρίου. Οι Χαιρετισμοί και το Θεοτοκάριον. Ο ουρανός και η γη να παρέλθουν, αυτά όμως να μη λείψουν καμμίαν ημέραν του έτους. Και εις

ποίησαν οι ύμνοι ούτοι; Εἰς τὴν ταμίαν ὅλων τῶν χαρίτων τοῦ Θεοῦ».

(Νικολάου, Μητροπολίτου Μεσσογαίας, «Φωνὴ αὐρας λεπτῆς», Ἐκδ. Ἐν πλω)

Πηγή: agioritikesmnimes.blogspot.gr